

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (első tanács)

2012. november 8.(*)

„Közösségi Vámkódex – A 220. cikk (2) bekezdésének b) pontja – Behozatali vámok utólagos beszedése – Bizalomvédelem – A származási bizonyítvány pontossága utólagos ellenőrzésének lehetetlensége – Az »igazolás[, amely] az exportőr által szolgáltatott adatok hibás feltüntetésén alapul« kifejezés fogalma – Bizonyítási teher – Általános preferenciális rendszer”

A C-438/11. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Finanzgericht Hamburg (Németország) a Bírósághoz 2011. augusztus 26-án érkezett, 2011. június 22-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **Lagura Vermögensverwaltung GmbH**

és

a **Hauptzollamt Hamburg-Hafen**

között folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (első tanács),

tagjai: A. Tizzano tanácselnök, A. Borg Barthet, M. Ilešič (előadó), M. Safjan és M. Berger bírák,

főtanácsnok: J. Mazák,

hivatalvezető: M. Aleksejev tanácsos,

tekintettel az írásbeli szakaszra és a 2012. július 5-i tárgyalásra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a Lagura Vermögensverwaltung GmbH képviseletében T. Lieber Rechtsanwalt,
- a cseh kormány képviseletében M. Smolek és J. Vlácil, meghatalmazotti minőségben,
- az olasz kormány képviseletében G. Palmieri, meghatalmazotti minőségben, segítője: G. Albenzio avvocato dello Stato,
- az Európai Bizottság képviseletében L. Bouyon és B.-R. Killmann, meghatalmazotti minőségben,

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a 2000. november 16-i 2700/2000/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL L 311., 17. o.; magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet, 10. kötet, 239. o.) módosított, a Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló, 1992. október 12-i 2913/92/EGK tanácsi rendelet (HL L 302., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet, 4. kötet, 307. o.; a továbbiakban: Vámkódex) 220. cikke (2) bekezdése b) pontjának értelmezésére vonatkozik.
- 2 Ezt a kérelmet a Lagura Vermögensverwaltung GmbH német társaság (a továbbiakban: Lagura) és a Hauptzollamt Hamburg-Hafen (hamburgi fővámhivatal, a továbbiakban: Hauptzollamt) között cipőknek az Európai Unióba való behozatala után e társaság által fizetendő behozatali vámok utólagos beszedése tárgyában folyamatban lévő jogvita keretében terjesztették elő.

Jogi háttér

A Vámkódex

- 3 A Vámkódexet hatályon kívül helyezte a Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló, 2008. április 23-i 450/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (Modernizált Vámkódex) (HL L 145., 1. o.), amelynek egyes rendelkezései 2008. június 24-én léptek hatályba. Mindazonáltal, tekintettel az alapjogvita tényállása megvalósulásának időpontjára, e tényállás még a Vámkódexben foglalt szabályok hatálya alá tartozik.
- 4 A Vámkódex 220. cikke előírta:

„(1) Ha a vámtartozásból származó vámösszeget nem vették könyvelésbe [...], vagy a jogszabály szerint fizetendő összegnél alacsonyabbat vettek könyvelésbe, a beszedendő vámösszeget vagy annak még fennmaradó részét attól a naptól számított két napon belül kell könyvelésbe venni, amikor a vámhatóság tudomást szerez a helyzetről, ki tudja számítani a jogszabály szerint fizetendő összeget, és meg tudja állapítani az adós személyét (utólagos könyvelésbe vétel). [...]

(2) [...] nem történik utólagos könyvelésbe vétel, ha:

[...]

- b) a jogszabály szerint járó vámösszeget a vámhatóság hibájából nem vették könyvelésbe, amit a jóhiszeműen eljáró, a vámáru-nyilatkozatra vonatkozó hatályos jogszabályokban megállapított rendelkezéseket teljesítő, megfizetésért felelős személy nem észlelhetett.

Ha az áru preferenciális státusza valamely harmadik ország hatóságait magában foglaló adminisztratív együttműködés rendszerének keretén belül kerül megállapításra, az igazolás ezen hatóságok általi kiadása – amennyiben az hibásnak bizonyul – olyan hibának számít, amely az első albekezdés értelmében nem volt észlelhető.

A hibás igazolás kiadása azonban nem számít hibának, ha az igazolás az exportőr által szolgáltatott adatok hibás feltüntetésén alapul, kivéve különösen, ha nyilvánvaló, hogy a kiadó hatóságok tudatában voltak, vagy tudatában kellett volna lenniük annak, hogy az áru nem felel meg a preferenciális elbánásra jogosító feltételeknek.

A kötelezett hivatkozhat jóhiszeműségére, ha bizonyítani tudja, hogy – az adott kereskedelmi műveletek során – kellő körültekintéssel járt el annak érdekében, hogy minden, a preferenciális elbánáshoz szükséges feltételnek megfeleljen.

[...]”

A 2454/93 rendelet

- 5 A 2000. július 24-i 1602/2000/EK bizottsági rendelettel (HL L 188., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet, 10. kötet, 51. o.) módosított, a 2913/92/EGK rendelet végrehajtására vonatkozó rendelkezések megállapításáról szóló, 1993. július 2-i 2454/93/EGK bizottsági rendelet (HL L 253., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 2. fejezet, 6. kötet, 3. o.) 94. cikke előírja:

„(1) A FORM »A« származási bizonyítványok [...] utólagos ellenőrzését szűrőpróbaszerűen, illetve akkor kell elvégezni, ha a vámhatóságok alapos okkal kételkedhetnek az okmány hitelességében vagy az érintett termékek származó helyzetét, illetve az e szakasz egyéb követelményeinek teljesítését illetően.

(2) Az (1) bekezdés rendelkezéseinek végrehajtása érdekében a közösségi vámhatóságok visszaküldik a FORM »A« származási bizonyítványt és – ha csatolták – a számlát [...] a kedvezményezett kiviteli ország illetékes kormányzati hatóságai részére, szükség esetén, megadva a vizsgálat okát is. Az ellenőrzési kérelem alátámasztására továbbítanak minden okmányt és információt, amely arra enged következtetni, hogy a származási bizonyítványban megadott információ helytelen.

Ha az érintett hatóságok úgy határoznak, hogy az ellenőrzés eredményének megszületéséig felfüggesztik [...] preferenciális tarifális elbánás megadását, az áruk kiadását az importőrnek csak az általuk szükségesnek ítélt óvintézkedések mellett engedélyezik.

(3) Ha az (1) bekezdés rendelkezéseinek megfelelően utólagos ellenőrzést kérnek, az ellenőrzés elvégzésé[t] és az eredmények[et] közl[ik] a közösségi vámhatóságok felé [...]. Az eredményekből megállapíthatónak kell lennie, hogy a szóban forgó származási bizonyítvány a ténylegesen kivitt termékekre vonatkozik-e, és hogy e termékek a kedvezményezett országból vagy a Közösségből származónak tekinthetők-e.

[...]

A 980/2005 rendelet

- 6 A tarifális preferenciák általános rendszerének alkalmazásáról szóló, 2005. június 27-i 980/2005/EK tanácsi rendelet (HL L 169., 1. o.) 1. cikke előírja:

„(1) A tarifális preferenciák általános közösségi rendszerét [...] e rendelet hatálybalépésétől kezdve 2008. december 31-ig, e rendeletnek megfelelően kell alkalmazni.

(2) Ez a rendelet a következőket írja elő:

a) általános előírás,

[...]

- 7 E rendelet 2. cikke pontosítja, hogy „[a]z 1. cikk (2) bekezdésében említett előírás alapján kedvezményezett országokat az I. melléklet sorolja fel”. A Kínai Népköztársaság Makaói Különleges Közigazgatási Területe (a továbbiakban: Makaó) az I. mellékletben felsorolt e kedvezményezett országok és területek között szerepel.

- 8 Az említett rendelet 7. cikkének (2) bekezdése szerint „[a] II. mellékletben érzékeny termékeként felsorolt termékek esetében a Közös Vámtarifá értékújajait 3,5 százalékponttal csökkenteni kell. [...]”. A cipők, amelyek érzékeny termékeknek minősülnek, az ugyanezen rendelet II. mellékletében felsorolt termékek között található, így az abban előírt preferenciális rendszer alá tartoznak.

- 9 A 980/2005 rendelet I. melléklete szerint a tarifális preferenciákat megszüntették a Kínai Népköztársaságból származó cipők tekintetében.

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdés

- 10 A Lagura 2007 során cipőket importált az Unióba. Ezen év februárja és szeptembere közötti időszakban a Lagura több vámáru-nyilatkozatot nyújtott be ezen áruk Unión belüli szabad forgalomba bocsátása érdekében. Ezen áruk származásának igazolása érdekében a vámáru-nyilatkozatokhoz FORM „A” származási bizonyítványt csatoltak, amely származási országgént Makaót tüntette fel, előállítóként pedig az egyanebben a régióban székhellyel rendelkező S., illetve V. céget. E dokumentumok alapján a cipők importjára valamennyi esetben csak 3,5%-os preferenciális vámot vetett ki a Hauptzollamt.
- 11 A Hauptzollamt, az arra utaló adatok alapján, hogy bizonyos kínai származású áruk tekintetében a rendes behozatali vám fizetésének elkerülése érdekében alaptalanul tüntették fel Makaót származási országgént, a makaói illetékes hatóságnál utólagos ellenőrzést eszközölt az 1602/2000 rendelettel módosított 2454/93 rendelet 94. cikkének megfelelően. Ezen ellenőrzések keretében az említett illetékes hatóság megerősítette, hogy a szóban forgó áruk vonatkozásában ő adta ki a származási bizonyítványokat, az említett igazolások tartalmának helyességét azonban nem állt módjában ellenőrizni, mert az exportőröként feltüntetett társaságok beszüntették a termelésüket, és így bezárták az üzemeiket. Mindazonáltal a makaói hatóság nem nyilvánította semmisnek a származási bizonyítványokat.
- 12 Mivel az utólagos ellenőrzés során nem került megerősítésre az áruk származása, a Hauptzollamt úgy tekintette, hogy azok ismeretlen származásúak. A Hauptzollamt a 2008. augusztus 21-i, 22-i, illetve 25-i három vámmegállapító határozatával erre tekintettel a Vámkódex 220. cikkének (1) bekezdése alapján a preferenciális vámtétel (3,5%) és a rendes vámtétel (7%) közötti különbséget utólagos megfizetését követelte.
- 13 A Lagura, miután sikertelenül vitatta a behozatali vám ezen utólagos beszedését, keresetet indított a kérdést előterjesztő bíróság előtt, amely keretében hivatkozik többek között a Vámkódex 220. cikke (2) bekezdésének b) pontjából következő bizalomvédelem elvére.
- 14 A kérdést előterjesztő bíróság azt a kérdést vizsgálja, hogy kit terhel annak bizonyítása, hogy a származási bizonyítványt az exportőr által helyesen vagy helytelenül előadott tények alapján állították-e ki. E bíróság e tekintetben előadja, hogy a Bíróság a C-293/04. sz. Beemsterboer Coldstore Services ügyben 2006. március 9-én hozott ítéletben [EBHT 2006., I-2263. o.] úgy ítélte meg, hogy a vámfizetésre kötelezettnek kell bizonyítania, hogy a harmadik országok hatóságai által kiállított bizonyítvány helyes adatokon alapul, a bizonyítási teher megosztásának általánosan elfogadott szabályai ellenére, amely szerint a teher azon vámhatóságokat sújtja, amelyek hivatkozni kívánnak a Vámkódex 220. cikke (2) bekezdése b) pontja harmadik bekezdésének első fordulatra. A kérdést előterjesztő bíróság a fent hivatkozott Beemsterboer Coldstore Services ügyben hozott ítélet 43. pontjára hivatkozva – amelyből kitűnik, hogy az Unió semmilyen esetben nem viseli az importőr szállítóinak felróható magatartásából eredő hátrányos következményeket – azt vizsgálja, hogy a bizonyítási terhet csak az exportőr elítélendő magatartása esetében kell-e a vámfizetésre kötelezettnek viselnie.
- 15 Ilyen körülmények között a Finanzgericht Hamburg az eljárást felfüggesztette, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdést terjesztette a Bíróság elé:

„Az alapeljárás körülményei között, amikor valamely harmadik ország hatóságának már nem áll módjában ellenőrizni, hogy az általa kiállított igazolás kiadására helyes adatok alapján

került-e sor, meg kell-e tagadni a vámfizetésre kötelezettől a Vámkódex 220. cikke (2) bekezdése b) pontjának második és harmadik bekezdése szerinti bizalomvédelemre való hivatkozást akkor, ha a származási bizonyítvány tartalmának helyességét érintő tisztázhatatlansággal kapcsolatos körülmények az exportőr érdekkörébe tartoznak, vagy a bizonyítási tehernek a Vámkódex 220. cikke (2) bekezdése b) pontja harmadik bekezdésének első fordulója keretében történő átszállása a vámhatóságról a vámfizetésre kötelezettre csak, illetve inkább azt feltételezi, hogy a tisztázhatatlanság az exportáló [állam] hatóság[á]nak érdekkörén kívül álló okokra, illetve kizárólag az exportőrnek tulajdonítható gondatlanságra legyen visszavezethető?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésről

- 16 Kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra vár választ, hogy a Vámkódex 220. cikke (2) bekezdésének b) pontját úgy kell-e értelmezni, hogy ha a harmadik állam illetékes hatóságainak nem áll módjában megvizsgálni az utólagos ellenőrzés során, hogy az általuk kiadott FORM „A” származási bizonyítvány az exportőr által helyesen előadott tényeken alapul-e, annak bizonyításának terhe, hogy e bizonyítványt az exportőr által helyesen előadott tények alapján állították ki, csak akkor sújtja a vámfizetésre kötelezettet, ha e lehetetlenséget a csak az exportőrnek betudható gondatlanság okozta, akkor is, ha az említett lehetetlenség oka nem gondatlanság miatt tudható be az exportőrnek, vagy nem tudható be az exportőr állam vámhatóságainak.
- 17 Előzetesen e tekintetben meg kell jegyezni, hogy az utólagos ellenőrzés célja a FORM „A” származási bizonyítványban az árura vonatkozóan megjelölt származás valódiságának ellenőrzése (lásd, analógia útján az EUR.1 szállítási bizonyítvánok vonatkozásában a C-12/92. sz., Huygen és társai ügyben 1993. december 7-én hozott ítélet [EBHT 1993., I-6381. o.] 16. pontját; a C-97/95. sz. Pascoal & Filhos ügyben 1997. július 17-én hozott ítélet [EBHT 1997., I-4209. o.] 30. pontját; a fent hivatkozott Beemsterboer Coldstore Services ügyben hozott ítélet 32. pontját, valamint a C-409/10. sz. Afasia Knits Deutschland ügyben 2011. december 15-én hozott ítélet [az EBHT-ban még nem tették közzé] 43. pontját).
- 18 Ha az utólagos ellenőrzés alapján nem határozható meg a FORM „A” származási bizonyítványban feltüntetett áru eredete, azt kell megállapítani, hogy az ismeretlen eredetű, tehát alaptalanul történt a származási bizonyítvány kiállítása, illetve a preferenciális vámtarifa alkalmazása (lásd analógia útján a fent hivatkozott Huygen és társai ügyben hozott ítélet 17. és 18. pontját, a C-153/94. és C-204/94. sz., Faroe Seafood és társai egyesített ügyekben 1996. május 14-én hozott ítélet [EBHT 1996., I-2465. o.] 16. pontját, a fent hivatkozott Beemsterboer Coldstore Services ügyben hozott ítélet 34. pontját, valamint a fent hivatkozott Afasia Knits Deutschland ügyben hozott ítélet 44. pontját).
- 19 Így amennyiben az exportáló állam hatóságai hibás FORM „A” származási bizonyítványokat állítottak ki, ezek kiállítását az említett 220. cikk (2) bekezdése b) pontjának második és harmadik albekezdése értelmében az említett hatóságok által elkövetett hibának kell tekinteni, hacsak nem bizonyosodik be, hogy e bizonyítványokat az exportőr által szolgáltatott hibás adatok alapján állították ki. Ha az említett bizonyítványokat az exportőr hamis nyilatkozatai alapján állították ki, következésképpen helye van a behozatali vámok utólagos beszedésének, kivéve ha – többek között – nyilvánvaló, hogy az ilyen bizonyítványokat kiállító hatóságok tudatában voltak, vagy tudatában kellett volna lenniük annak, hogy az áruk nem felelnek meg a preferenciális elbánásra jogosító feltételeknek (lásd analógia útján a fent hivatkozott Afasia Knits Deutschland ügyben hozott ítélet 48. pontját).
- 20 A kérdést előterjesztő bíróság azt szeretné megtudni, hogy az olyan körülmények között, mint amelyek az alapügyben szerepelnek, az arra vonatkozó bizonyítási teher, hogy a

bizonyítványokat az exportőr hamis nyilatkozatai alapján állították ki, a Hauptzollamtot terheli, vagy ezzel szemben a vámfizetésre kötelezett, a Lagura köteles azt bizonyítani, hogy az exportőrök helyes adatokat szolgáltatottak a makaói illetékes hatóságoknak.

- 21 E tekintetben ki kell emelni, hogy a Bíróság már úgy ítélte meg a bizonyítási teher ilyen megosztása vonatkozásában, hogy a vámfizetésre kötelezettnek kell bizonyítania, hogy a harmadik államok hatóságai által kiállított EUR.1 szállítási bizonyítvány az exportőr által szolgáltatott helyes adatokon alapul, ha kizárólag az exportőrnek tulajdonítható gondatlanság következtében – különösen, hogy elmulasztotta az alkalmazandó szabályozásból következő azon kötelezettsége teljesítését, hogy megőrizze a tanúsító iratokat legalább három évig – a vámhatóságok számára lehetetlen annak bizonyítása, hogy az EUR.1 bizonyítvány kiállítására az exportőr által megadott helyes vagy helytelen adatok alapján került-e sor (lásd ebben az értelemben a fent hivatkozott Beemsterboer Coldstore Services ügyben hozott ítélet 40. és 46. pontját).
- 22 Az ilyen követelmény, hogy a vámfizetésre kötelezett köteles bizonyítani, hogy az exportőr helyes adatokat szolgáltatott az illetékes hatóságoknak, eltér a bizonyítási teher megosztásának általánosan elfogadott szabályaitól, amely szerint azon vámhatóságok kötelesek állításaik alátámasztása érdekében bizonyítani, hogy a hibás igazolások kiállítása az exportőr által megadott pontatlan adatoknak tulajdonítható, amelyek a vám utólagos beszedése érdekében hivatkozni kívánnak a Vámkódex 220. cikke (2) bekezdése b) pontjára (lásd a fent hivatkozott Beemsterboer Coldstore Services ügyben hozott ítélet 39. és 46. pontját).
- 23 Meg kell vizsgálni, hogy az alapügy körülményeihez hasonló körülmények között hogyan alkalmazandó a Vámkódex 220. cikke (2) bekezdése b) pontjának a Bíróság által a fent hivatkozott Beemsterboer Coldstore Services ügyben hozott ítéletben nyújtott értelmezése.
- 24 A Lagura állítja, hogy ezen értelmezés nem alkalmazható a jelen ügyben, így az importáló állam vámhatóságai kötelesek bizonyítani azt, hogy pontosak voltak exportőröknek a helytelen származási bizonyítványok kiállításának alapját képező nyilatkozatai. Ezen álláspontot igazolja különösen az a tény, hogy a fent hivatkozott Beemsterboer Coldstore Services ügyben hozott ítélet alapügyében szereplő helyzettel ellentétben, a jelen ügyben nem lehet megállapítani kizárólag az exportőrnek tulajdonítható bármiféle gondatlanságot, amely okán a vámhatóságok számára lehetetlen volt annak bizonyítása, hogy a bizonyítványt az említett exportőr által megadott helyes vagy helytelen adatok alapján állították-e ki. Így és különösen nem róható fel az exportőröknek a tanúsító okiratok megőrzésére irányuló kötelezettség nemteljesítése. Emellett a Lagura hangsúlyozza, hogy a fent hivatkozott Beemsterboer Coldstore Services ügyben hozott ítélettel ellentétben a makaói hatóság nem nyilvánította semmisnek vagy nem vonta vissza a származási bizonyítványokat.
- 25 Az olasz és a cseh kormány, valamint a Bizottság úgy véli, hogy a vámfizetésre kötelezett kötelessége annak bizonyítása, hogy a bizonyítványok az exportőr által helyesen előadott tényeken alapulnak.
- 26 E tekintetben hangsúlyozni kell, hogy a jelen ügyben szereplő körülmények eltérnek a fent hivatkozott Beemsterboer Coldstore Services ügyben hozott ítélet alapjául szolgáló körülményektől, mivel a preferenciális rendszer nem egy harmadik állam és az Unió közötti szabadkereskedelmi megállapodás értelmében, hanem az Unió által egyoldalúan a 980/2005 rendelet értelmében került bevezetésre.
- 27 E rendelet a fent hivatkozott Beemsterboer Coldstore Services ügyben hozott ítéletben szóban forgó szabadkereskedelmi megállapodással ellentétben nem kötelezi az exportőrt a tanúsító okiratok megőrzésére, mivel az Unió egyoldalúan nem írhat elő kötelezettségeket a harmadik államok gazdasági szereplői vonatkozásában.
- 28 Így azon érve vonatkozásában, amely szerint a bizonyítási teher a jelen esetben nem a

- vámfizetésre kötelezettet sújtja, mivel nem róható fel az exportőröknek a tanusító okiratok megőrzésére irányuló kötelezettség nemteljesítése, meg kell állapítani, hogy mivel a jelen esetben a vonatkozó jogszabályokban nem szerepel ilyen kötelezettség, az természetesen nem is volt megszeghető.
- 29 Márpedig az exportőrt terhelő ilyen kötelezettség hiánya önmagában nem vezethet arra az eredményre, hogy a vámfizetésre kötelezett az utólagos ellenőrzés során az áruk származásának ellenőrzésére és meghatározására vonatkozó minden gondosság alól fel van mentve, vagy minden kockázattól megszabadul.
- 30 Így, amint azt a Bíróság több alkalommal megítélte, a gazdaság szereplőinek feladata, hogy szerződéses jogviszonyaik keretében megtegyék azokat a lépéseket, amelyek segítségével kivédhetik az utólagos beszedési eljárás kockázatát (a fent hivatkozott Pascoal & Filhos ügyben hozott ítélet 60. pontja, a C-299/98 P. sz. CPL Imperial 2 és Unifrigo kontra Bizottság ügyben 1999. december 9-én hozott végzés [EBHT 1999., I-8683. o.] 38. pontja), valamint a fent hivatkozott Beemsterboer Coldstore Services ügyben hozott ítélet 41. pontja.
- 31 Különösen, ha a vámfizetésre kötelezett a másik szerződő féltől a szerződés megkötésekor vagy azt követően megkapja valamennyi bizonyítékot, amely megerősíti, hogy az áruk a tarifális preferenciák általános közösségi rendszerébe tartozó államból származnak, ideértve az e származást megállapító iratokat is, kivédheti az utólagos beszedési eljárás kockázatát.
- 32 Sőt, ki kell emelni, hogy az a tény, hogy az importáló állam vámhatóságai kötelesek bizonyítani, hogy az exportőrök helytelen adatokat szolgáltatottak, amit azonban lehetetlen megtenniük, mivel az utóbbiak megszüntették a tevékenységüket, a tarifális preferenciák általános közösségi rendszere céljai megsértésének kockázatát hozza létre. Még ha a termelés megszüntetése főszabály szerint gyakori gazdasági döntést jelent is, nem zárható ki, hogy mindazonáltal az exportőrnek a tarifális preferenciák általános közösségi rendszere rendelkezéseinek kijátszására irányuló helytelen magatartását takarja, amelyet ezen exportőr a preferenciális rendszerbe nem tartozó államból származó áruk valódi származásának eltitkolására használ fel.
- 33 Márpedig nem vitatott, hogy az Unió nem viseli az importőr szállítóinak felróható magatartásából eredő hátrányos következményeket (a fent hivatkozott Pascoal & Filhos ügyben hozott ítélet 59. pontja és a fent hivatkozott Beemsterboer Coldstore Services ügyben hozott ítélet 43. pontja).
- 34 Az arra alapított érvet illetően, hogy az alapügyben szóban forgó származási bizonyítványokat a makaói hatóság nem nyilvánította semmisnek, meg kell állapítani, hogy nem vitatottan igaz, hogy az Unió és a harmadik államok közötti egyezmények – mint például a társulási vagy szabadkereskedelmi megállapodások – keretében a Bíróság úgy ítélte meg, hogy a hatósági együttműködési rendszer csak úgy működhet, ha az importáló állam vámhatósága elismeri az exportáló állam hatóságainak jogszerűen végzett értékelését (lásd a 218/8312. sz., Les Rapides Savoyards és társai ügyben 1984. július 12-én hozott ítélet [EBHT 1984., 3105. o.] 27. pontját; a C-23/04-C-25/04. sz., Sfakianakis egyesített ügyekben 2006. február 9-én hozott ítélet [EBHT 2006., I-1265. o.] 23. pontját; a C-442/08. sz. Bizottság kontra Németország ügyben 2010. július 1-jén hozott ítélet [EBHT 2010., I-6457. o.] 72. pontját, és a fent hivatkozott Afasia Knits Deutschland ügyben hozott ítélet 29. pontját).
- 35 Mindazonáltal ez nem befolyásolja azt, hogy a tagállamok vámhatóságai számára annak szükségessége, hogy elismerjék az exportáló állam hatóságainak értékelését, nem nyilvánul meg ugyanúgy, ha a preferenciális rendszert nem az Uniót valamely harmadik államhoz kötő, kölcsönös kötelezettségekre alapító nemzetközi megállapodás, hanem az Unió önálló intézkedése vezeti be (lásd a fent hivatkozott Faroe Seafood és társai ügyben hozott ítélet

24. pontját).

- 36 Így meg kell állapítani, hogy az Unió által egyoldalúan bevezetett, a tarifális preferenciák általános közösségi rendszere keretében a FORM „A” származási bizonyítványok érvényességének az exportáló állam hatóságai általi értékelése nem kötelezi az Uniót és a tagállamokat, ha az olyan körülmények között, mint amelyek az alapügyben szerepelnek, az importáló állam vámhatóságainak továbbra is kételyei vannak az áruk valódi származását illetően azon tény ellenére, hogy az említett származási bizonyítványokat nem semmisítették meg.
- 37 Az ezzel ellentétes megoldás, amely az alapügyben szereplőhöz hasonló, ugyanezen állam bírósága előtt indított eljárás keretében megfosztaná az importáló állam vámhatóságait attól a lehetőségtől, hogy kérjék annak bizonyítását, hogy a származási bizonyítványt az exportőr által helyesen vagy helytelenül előadott adatok alapján állították-e ki, sértené az utólagos ellenőrzésnek a jelen ítélet 17. pontjából kitűnő, a FORM „A” származási bizonyítványban az árura vonatkozóan megjelölt származás valódiságának utólagos ellenőrzésére irányuló célját.
- 38 A fentiekből következik, hogy az olyan körülmények között, mint amelyek az alapügyben szerepelnek, az arra vonatkozó bizonyítási teher, hogy a származási bizonyítványt az exportőr által helyesen előadott adatok alapján állították ki, a vámfizetésre kötelezettet sújtja.
- 39 Nem vitatott, hogy ilyen bizonyítási teher ráhárítása nehézséget okozhat a vámfizetésre kötelezett számára, különösen ha jóhiszeműen importált árukat a preferenciális tarifákat alkalmazó államból, amely áruk származását az exportőr állítólagosan hamis nyilatkozatai okán megkérdőjelezi az utólagos ellenőrzés során.
- 40 Ugyanakkor emlékeztetni kell arra, hogy egy körütekintő és a szabályozás állapota tekintetében tájékozott gazdasági szereplőnek a preferenciális vámtételre jogosító árukkal való kereskedelem előnyei megszerzésének értékelése során figyelembe kell vennie azon piac kockázatait, amelyen értékesíteni kíván, és azokat a kereskedés szokásos hátrányainak részeként el kell fogadnia (lásd a 827/79. sz. Acampora-ügyben 1980. december 11-én hozott ítélet [EBHT 1980., 3731. o.] 8. pontját, a fent hivatkozott Pascoal & Filhos ügyben hozott ítélet 59. pontját, valamint a fent hivatkozott CPL Imperial 2 és Unifrigo kontra Bizottság ügyben hozott végzés 37. pontját).
- 41 A fenti megfontolások összességére tekintettel az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésre azt kell válaszolni, hogy a Vámkódex 220. cikke (2) bekezdésének b) pontját úgy kell értelmezni, hogy ha a harmadik állam illetékes hatóságainak nem áll módjában megvizsgálni az utólagos ellenőrzés során, hogy az általuk kiadott FORM „A” származási bizonyítvány az exportőr által helyesen előadott tényeken alapul-e, mivel az utóbbi megszüntette a termelését, annak bizonyításának terhe, hogy e bizonyítványt az exportőr által helyesen előadott tények alapján állították ki, a vámfizetésre kötelezettet sújtja.

A költségekről

- 42 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (első tanács) a következőképpen határozott:

A 2000. november 16-i 2700/2000/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel módosított, a Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló, 1992. október 12-i

2913/92/EGK tanácsi rendelet 220. cikke (2) bekezdésének b) pontját úgy kell értelmezni, hogy ha a harmadik állam illetékes hatóságainak nem áll módjában megvizsgálni az utólagos ellenőrzés során, hogy az általuk kiadott FORM „A” származási bizonyítvány az exportőr által helyesen előadott tényeken alapul-e, mivel az utóbbi megszüntette a termelését, annak bizonyításának terhe, hogy e bizonyítványt az exportőr által helyesen előadott tények alapján állították ki, a vámfizetésre kötelezettet sújtja.

Aláírások

* Az eljárás nyelve: német.